7. CANVIAR EL MITE CRISTIÀ BÀSIC

Resum lliure. Analitzem aquests 17 punts i traiem-ne conseqüències

1. "*Generós Déu, perdona'ns quan donam massa importància al que a tu importa poc*". John Elbrige, bisbe episcopalià (frase per començar el sermó).

2. Un home urbà, assegut al cotxe, vol arribar a un lloc i demana informació a un pagès qui li respon: "*Mirau, partint d'aquí és impossible arribar al lloc que em demanau*". Serà aquest el gran problema avui per a un investigador cristià? Es pot entrar al **món post modern** del tercer mil·lenni en vestidures teològiques del pensament cristià tradicional? Si no podem trobar la manera de fer-ho, el cristianisme que coneixem és destinat a desaparèixer. Si hi ha un camí, segurament serà molt tortuós, i exigirà desfer arranjaments fets per a un món que ja no existeix. El camí per als «creients en exili», que som nosaltres, segurament té una aparença tan diferent, que els tradicionalistes no arriben a veure-hi continuïtat. El cristianisme es trobarà desposseït de allò que en el passat li donà significat principal. La pregunta, per tant, és: aconseguirem arribar, des d'on som ara, al lloc on necessitam anar?

3. Al començament el cristianisme no era teista; més tard s'hi convertí. És crucial alliberar-lo de distorsions antigues perquè pugui sobreviure en el món de demà. Cal tornar al punt de partida i recomençar, **tornar a les arrels**. Serà capaç l'Església d'abandonar el poder i mantenir l'afirmació original, segons Pau de Tars, que "Déu era en Crist"? La reforma que proposo pot destruir el cristianisme; és un risc real i enorme, però si el cristianisme no es reforma, desapareixerà.

4. Veurem interpretacions sobre Jesús de Natzaret i la seva experiència; com ell ha estat entès a través de tota la història del cristianisme. Serà dolorós per a moltes persones senzilles i provocarà la ira dels qui veuen la fe i el poder amenaçats per les noves propostes. La capa teista que s'ha posat al cristianisme ha de ser eliminada; només quan s'hagi fet, podrem **començar de nou**. No tractaré de forma tradicional ni l'encarnació ni la redempció perquè són formes teològiques que no interpreten l'experiència original. Aquestes doctrines, considerades fonamentals, no estan equivocades; s'han tornat inadequades a causa dels nous coneixements arribats.

5. **LA DOCTRINA DE L'ENCARNACIÓ** suposa que un Déu extern s'encarnà en Jesús de Natzaret. El seu naixement miraculós a través de Maria arribà a formar part de la història cristiana, on també es desenvolupà la narració de la seva ascensió còsmica retornant al món diví. Però ni la seva entrada a la història, ni la seva sortida són originals en el credo cristià; són fruit d'una tradició posterior. Les dues narracions han quedat sense sentit amb el progrés bíblic i teològic.

6. **Dates contradictòries** en relats bíblics. Mateu i Lluc afirmen que Jesús va néixer quan Herodes era rei de Judea i Quirini governador de Síria. Resulta que Herodes morí abans de Jesús, l'any 4aC i Quirini governà l'any 6 dC, quan Jesús tenia 10 o 11 anys. Mateu diu que Maria i Josep vivien a Betlem; Lluc assenyala que vivien a Galilea, a Natzaret.

7. **Progrés de la genètica**. Els primers cristians no entenien el paper de la dona en la reproducció. Es creia que la vida de qualsevol nadó procedia únicament del semen de l'home. Quan se cercava origen diví en algun ésser mitològic bastava que el pare fos déu; així molts personatges naixeren de mare verge. A partir del segle XVIII, la ciència demostrà que l'òvul de la dona contribueix un 50% en tot nadó, en igualtat amb l'home; el cristianisme ha explicat com el déu teista entrà en la història humana: intervenint miraculosament mitjançant un acte que trenca els límits del nostre coneixement de les funcions reproductives de l'univers; per tant –diu l'Església- que Jesús fou concebut "per obra de l'Esperit Sant".

8. La sortida fou també mal interpretada. La narració de **l'ascensió de Jesús** va ser introduïda a la novena dècada de l'era cristiana amb l'evangeli de Lluc, qui seguí la creença general que a l'univers hi havia tres estadis. El cel era a l'atmosfera on mai ningú havia arribat. L'ascensió de Jesús -entesa literalment- no és possible; entraríem en òrbita i cauríem a les profunditats d'un univers immens. L'estructura teista que envolta la doctrina de l'encarnació –entrada i sortida d'un déu humà- és torna humanament inconcebible.

9. **LA DOCTRINA DE L'EXPIACIÓ** diu que al principi Déu creà un món perfecte. Hi col·locà un home i una dona perfectes, els quals desobeïren el mandat de Déu i corromperen tota la creació. Els éssers humans foren castigats amb el dolor i la mort. Sobre aquesta definició de la vida humana es fonamenta la història cristiana tradicional. La gent ha sentit aquest missatge a les esglésies any rere any, on es proclama encara, com a "paraula de Déu", a púlpits, pregàries i himnes. És reclamat un déu teista salvador que resolgui el problema. Per això, la doctrina tradicional proposa que Déu entrà a la vida humana en la persona de Jesús, per salvar els pecadors, assumí el mal dels humans, acceptà el càstig, pagà el preu dels pecats i triomfà sobre el dolor i la mort amb la seva resurrecció. Així la humanitat fou restaurada a l'estat de bondat original, retornant a ser el que Déu volia. I sobre aquest mite es construí el cristianisme.

10. L'Església organitzà que tot infant rebés el baptisme per purificar-se del pecat original. No ser batejat significava quedar perdut i sense esperança per sempre. Igualment l'Església estructurà el seu principal acte litúrgic, la missa, que recrea –es diu- la història d**el sacrifici de Jesús a la creu** per obtenir el perdó dels pecats. Aquesta manera d'interpretar l'expiació presenta una estranya imatge de Déu, qui només pot perdonar els humans si la seva dignitat ofesa és reparada amb el sacrifici de la sang de Jesús, el seu fill. Una història de salvació que depèn d'un sacrifici humà sona molt malament: els fidels canten ser "rentats per la sang" de Jesús. Sempre he trobat repugnant aquesta imatge. L'Església catòlica afirma que els seus membres participen del sacrifici de Jesús a través del sagrament, literalment menjant el seu cos i bevent la seva sang. Canibalisme?

11. Segons la teoria de Darwin, mai no ha existit una creació perfecta i completa. L'univers no està acabat, encara evoluciona i s'expandeix. Els éssers humans som **criatures emergents**, som una obra en progrés. Ni perfectes, ni caiguts; simplement incomplets. Aquestes criatures no necessiten ser rescatades per un sacrifici humà, ni salvades d'una caiguda que mai no passà. Els éssers humans necessitam enfortir l'autoestima i ser capaços de penetrar i copsar la plenitud de la nostra humanitat. L'*homo sapiens* és el vencedor de la lluita de l'evolució. La nostra humanitat va ser modelada per a una batalla real per a la supervivència.

12. Col·lapsa tota l'estructura sacramental i eclesiàstica basada en **fals diagnòstic**. El baptisme, per rentar un pecat relacionat amb una caiguda que no passà mai, no té sentit. Tampoc en té l'eucaristia, com a reconstrucció d'un sacrifici per restaurar la vida humana. Aquesta doctrina fou construïda sobre esdeveniments humans que no succeïren. Només hi ha vida emergent, que cerca sobreviure i desenvolupar-se.

13. Hi ha **forta dissonància** entre el que l'Església assumeix com a veritat de vida i el que senten molts dels seus fidels. No se sap com abordar la dissonància de forma apropiada; es deixa a l'oblit. Això fan moltes congregacions actualment. La majoria d'Esglésies queden passives i tenen pànic a morir si cerquen la veritat.

14. En aquest moment existeix una àmplia set espiritual al món; al mateix temps hi ha gran manca de credibilitat. Creure que la Església cristiana institucional pot ser un lloc on trobar Jesús és una opció cada cop menys viable. Continuar fent el que sempre l'Església ha fet és no reconèixer que els símbols antics avui no funcionen. No fer res és optar per la mort. Cercar **una nova forma**, totalment diferent, de contar la història del Crist –això és possible– és la nostra única opció. L'Església cristiana es troba a un pas de l'extinció o d'un començament radicalment nou. Cap altra alternativa no es presenta avui possible.

15. Per què no col·locam les interpretacions teistes de Déu, de Crist i de la vida humana a un museu d'antiguitats, tot avançant vers una **reforma radical** que exigirà reconstruir, amb noves categories de pensament, tot allò que tradicionalment hem cregut? Trobarem la clau en la nostra habilitat per salvar Jesús del teisme, sense destruir el poder del significat de les seves obres i paraules, significat que moltes persones de l'antigor entengueren que d'alguna manera venien "de Déu", que eren "divines".

16. Podem fer **preguntes** que probablement ens duran a un lloc nou. Poden ser: "***Qui o què és Déu? Qui és el Jesús dels primers cristians que asseguraven que estava íntimament unit a Déu?" Qui és el Crist predicat per Pau?***

17. ***Què vol dir tenir una experiència de Déu? Quina experiència del Crist tingueren els deixebles i altres persones que conegueren Jesús? Com podem, tu i jo, viure aquesta experiència, entrar-hi avui dos mil anys després i fer-la nostra?*** Segurament aleshores estaràs a punt per fer el següent pas; hem de ser capaços d'anar més enllà del que tradicionalment s'ha dit de Jesús. Aquesta és ara la nostra tasca: **canviar el mite bàsic cristià**.